GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

# Quan el llegir fa perdre el parlar.

Opinió | 06/07/2009 | 13:00

**Amb la presència cada cop més gran de població i llengües no oficials, es constata l'avanç del castellà com a lingua franca...**

He rebut amb una certa reserva l'anunci que la comunitat d'Esperanza Aguirre tindrà entre el 2010 i el 2012 cinquanta instituts públics en què s'impartiran les assignatures en anglès, per «convertir Madrid en una comunitat bilingüe». Hi mostro reserves perquè no em puc imaginar que algun dia allà pugui sentir utilitzar aquestes dues llengües indistintament. Més que això, penso que es tracta d'una confusió entre "bilingüe" i "poliglota", terme aquest últim més apropiat per als seus objectius. Així que per ara els sociolingüistes d'aquells latituds hauran de continuar emigrant a terres més suculentes des d'aquest punt de vista.

I parlant de llengües, la Generalitat ha presentat aquests dies els resultats de l'enquesta del 2008 d'usos lingüístics de la població. La gràcia de les estadístiques és que ofereixen lectures al gust del contribuent, i aquesta en concret dóna molt de joc. Ens hem passat molts anys celebrant com un èxit de la política lingüística autòctona que el coneixement del català en l'àmbit parlat, és a dir, el percentatge de gent que l'entén, fos del 99,9%. Els optimistes, doncs, tindríem motius per continuar-ho sent: un 94,6% no té problemes per captar missatges en l'idioma vernacle.

Ara, compte, aprofundir en l'informe institucional més enllà d'aquesta dada pot fer-nos topar de morros amb la realitat sociolingüística més frapant i per alguns decebedora: a l'àrea metropolitana de Barcelona el castellà dobla el català, i al conjunt del país el 37,2% identifica el català com la seva llengua, contra el 46,5% que afirma que ho és el castellà. I com més es baixa en el segment d'edat més creix el context bilingüe –terme altament tòxic, sobretot en clau estadística– castellà-català i també l'àrab i altres llengües, mentre que el context exclusivament castellà s'estabilitza. D'altra banda, en l'àmbit acadèmic i financer s'utilitza més el català que a la llar, amb els amics o en les notes personals, camps reservats majoritàriament a la llengua espanyola.

Tot són xifres, i les xifres, més que conclusions estrictes, el que admeten, com hem dit, són lectures i interpretacions. Jo el que hi percebo és una consolidació del prestigi del català –hi ha més persones que s'hi identifiquen que no pas les que el tenen com a llengua materna– de bracet amb una reculada en l'àmbit d'ús diari, col•loquial i familiar, el que en definitiva dóna vitalitat a una llengua. Amb la presència cada cop més gran de població i llengües no oficials, es constata l'avanç del castellà com a lingua franca al carrer i a casa, on hi ha models i estímuls molt poderosos, elements essencials per activar un determinat idioma com a llengua vehicular del dia a dia. I en aquests el català hi té poca o cap tipus de presència: la indústria audiovisual, cinematogràfica, la premsa rosa... Malauradament no són model de masses els clàssics catalans de la Renaixença, la poesia d'avantguarda ni la discografia completa d'Ovidi Montllor. Això comporta un perill. Quan el llegir fa perdre el parlar, a la llarga també el llegir s'acaba perdent. No diria que ja hàgim emprès l'infaust camí de la substitució lingüística, però sí que s'estan esfumant camps d'ús per al català, que està quedant en una situació de desequilibri. Ens cal fer una reflexió i traslladar-la a totes les instàncies polítiques.

Tampoc tenim la certesa que el problema sigui estrictament de model educatiu català, però el fet és que el sistema –segons la queixa dels mateixos professionals docents– no ha estat capaç

d’absorbir i integrar lingüísticament l’allau de nouvinguts dels últims anys. Així les coses, valgui la ironia, en comptes de set-cents instituts, potser amb cinquanta, com a Madrid, ja passaríem per mantenir una situació de perfecte bilingüisme.

*Jaume Torramadé i Ribas
President intercomarcal d’UDC a Girona

Autor: JAUME_T
JAUME_T

https://gironanoticies.com/noticia/13664-quan-el-llegir-fa-perdre-el-parlar.htm